

V. TURKCESS

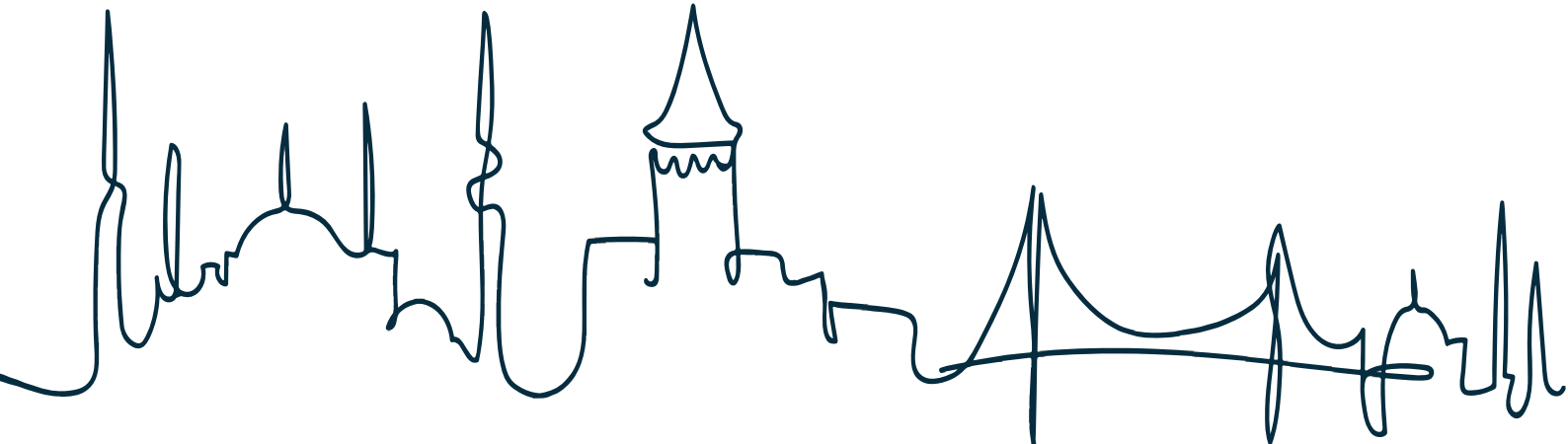
ULUSLARARASI EĞİTİM VE SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

INTERNATIONAL EDUCATION AND SOCIAL SCIENCES CONGRESS

(21. yy Becerileri/21st Century Skills)

TAM METİN KİTABI

*27-29 Haziran/June 2019
İstanbul*

Editör Kurulu
Prof. Dr. Mehmet Engin Deniz
Dr. Öğretim Üyesi Ümit Polat
Prof. Dr. Yavuz Erişen
Doç. Dr. Erdal Bay

V. TURKCESS "21 YÜZYIL BECERİLERİ VE 2023 EĞİTİM VİZYONU" BİLDİRİ
KİTABI

e-ISBN: 978-605-82174-4-7

e-Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2019, TEBAD

Bu e-kitabın basım, yayım ve satış hakları Eğitim Bilimleri Araştırmaları Derneği ile Anılan kuruluşun izni alınmadan e-kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu e-kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında derneğimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

I. Baskı: Haziran 2019, Ankara

Yayın-Proje: TEBAD İletişim İnternet: www.turkcess.net E-ileti: turksosbilder@gmail.com

Destek Veren Kurum ve Kuruluşlar

Türk Tarih Kurumu

Yıldız Teknik Üniversitesi

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

Kafkasya Üniversiteler Birliği

Gaziantepe İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi

Maltepe Üniversitesi

Samsun Devlet Üniversitesi

Biruni Üniversitesi

Uluslararası Vizyon Üniversitesi

Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi

Azerbaycan Psikoloji Bilimsel Araştırma Enstitüsü

Eğitim Bilimleri Araştırmaları Derneği

Türk PDR Derneği

Bursa Teknik Üniversitesi

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

V. Uluslararası TURKCESS Eğitim ve Sosyal Bilimler Kongresi **TUBİTAK** tarafından desteklenmektedir.

V. Uluslararası TURKCESS Eğitim ve
Sosyal Bilimler Kongresi
27-29 Haziran 2019/İstanbul

V. International Congress on Education
and Social Sciences
27-29 June 2019/İstanbul

Sponsorlar

mim
cred

MAYA
akademi

PEGEM AKADEMİ

KURULLAR

Onur Kurulu

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
Prof. Dr. Refik TURAN	Türk Tarih Kurumu Başkanı	Türkiye
Prof. Dr. Bahri ŞAHİN	Yıldız Teknik Üniversitesi Rektörü	Türkiye
Prof. Dr. Şahin Karasar	Maltepe Üniversitesi Rektörü	Türkiye
Prof. Dr. Ramiz ASKER	Bakü Devlet Üniveristes	Azerbaycan
Prof. Dr. Ramazan KORKMAZ	Kafkasya Üniversiteler Birliği Başkanı	Türkiye
Prof. Dr.Hüseynov Elxan Bahadur	Sumqayıt Devlet Üniversitesi	Azerbaycan
Prof. Dr. Cəfər Cəfərov	Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi Rektörü	Azerbaycan
Prof. Dr. Fadıl HOCA	Uluslararası Vizyon Üniversitesi Rektörü	Kuzey Makedonya
Prof. Dr. Muhsin KAR	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Rektörü	Türkiye
Prof. Dr. Adnan YÜKSEL	Biruni Üniversitesi Rektörü	Türkiye
Prof. Dr. Arif KARADEMİR	Bursa Teknik Üniversitesi Rektörü	Türkiye

Düzenleme Kurulu Başkanları

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
Prof. Dr. M. Engin DENİZ	Yıldız Teknik Üniversitesi	Türkiye
Dr. Öğretim Üyesi Ümit POLAT	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	Türkiye

Düzenleme Kurulu

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
Prof. Dr. Yavuz ERİŞEN	Yıldız Teknik Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Erdal BAY	Gaziantep Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Bülent ALCI	Yıldız Teknik Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Fahri TEMİZYÜREK	Gazi Üniversitesi	Türkiye
Dr. Michael ERSKINE	Middle Tennessee State University	ABD
Dr. Olga Sopotsko	National Transport University	Ukraine
Prof. Dr. Kadirali Konkabayev	Türk Akademisi	Kazakistan
Prof. Dr. Fatoş Silman	Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi	KKTC
Prof. Dr. Ramiz ASKER	Bakü Devlet Üniversitesi Türkoloji Kürsüsü Başkanı	Azerbaycan
Naranstal DELGERKHUU	Mongolian University of Science and Technology	Mogolistan
Prof. Dr. Sefa Bulut	İbn Haldun Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Fadıl HOCA	Uluslararası Vizyon Üniversitesi	Makedonya
Prof. Dr. Abdülmecit NUREDİN	Uluslararası Vizyon Üniversitesi	Makedonya
Dr. Öğretim Üyesi Muhammed SALMAN	Kastamonu Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Emina KARO	Uluslararası Vizyon Üniversitesi	Makedonya
Doç. Dr. Hakan AKDAĞ	Mersin Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Sadık Yüksel SIVACI	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Metin DENİZ	Bartın Üniversitesi	Türkiye
Dr. Öğretim Üyesi Bülent Döş	Gaziantep Üniversitesi	Türkiye
Dr. Öğretim Üyesi Recep Kahramanoğlu	Gaziantep Üniversitesi	Türkiye

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
Dr. Mehmet Başaran	Gaziantep Üniversitesi	Türkiye
Dr. Öğretim Üyesi Ayşe Soylu	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	Türkiye

Doç. Dr. Cihan Özdemir   Bakü Yunus Emre Enstitüsü
Müdürü   Azerbaycan

Sempozyum Sekreteryası

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
Fadıl ŞİRAZ	Gaziantep Üniversitesi Doktora Öğrencisi	Türkiye
Emre Aslan	Gaziantep Üniversitesi Doktora Öğrencisi	Türkiye
Ökkeş Oflaz	Gaziantep Üniversitesi Doktora Öğrencisi	Türkiye
Arş. Gör. Ahmet Kaysili	Ankara Üniversitesi	Türkiye
Arş.Gör. E.Musa Turhan	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	Türkiye
Ceyla Odabaş	Gaziantep Üniversitesi Doktora Öğrencisi	Türkiye
Evrin Kocalar	Gaziantep Üniversitesi	Türkiye

Bilim Kurulu

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
Prof. Dr. Abdullah KARAÇAĞ	Akdeniz Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Abdullah IŞIKLAR	Bursa Teknik Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Adnan BAKİ	Karadeniz Teknik Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Adnan KULAKSIZOĞLU	Biruni Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Adnan ÖMERUSTAOĞLU	Biruni Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Ahmet ARSLAN	Namık Kemal Üniversitesi	Türkiye
Prof.Dr. Ali Fuat ARICI	Yıldız Teknik Üniversitesi	Türkiye

İÇİNDEKİLER

DESTEK VEREN KURUM VE KURULUŞLAR	II
SPONSORLAR	III
KURULLAR	I
OKUL YÖNETİCİLERİNİN İNSİYATİF ALMA DÜZEYLERİNİN SOSYAL ZEKÂ ÜZERİNE İNCELENMESİ	1
ÖĞRETMENLERİN ÖZ-ANLAYIŞLARI İLE MESLEKİ TÜKENMİŞLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	51
ÖĞRETMENLERİN İNTİKAM EĞİLİMLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ.....	73
ÖĞRETMENLERİN DAMGALAMA EĞİLİMLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ.....	82
ÖĞRETMENLERİN DAMGALAMA EĞİLİMLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ.....	97
İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN STEM TEMELLİ ETKİNLİKLERE YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	112
TÜRKLERİN TARİH BOYUNCA KULLANDIKLARI ALFABELER.....	120
LOGİSTİK SİSTEMDƏ İNGİLİS DİLİNİN YERİ VƏ ROLU	129
ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖZGÜVENLERİ İLE TEKNOLOJİ KULLANIMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	133
ERGENLER İÇİN DUYGU İFADESİ :KARMA MODEL ARAŞTIRMASI	147
KADIN PSİKOLOJİK DANIŞMANLAR: OKULLARDA KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR.....	154
HAFİF DÜZEY ZİHİN ENGELLİ BİREYLERDE OKUMA YAZMA ÖĞRETİMİNDE RESİMLİ HECE YÖNTEMİNİN ETKİSİ.....	160
İLKOKUL VELİLERİNİN “DİJİTAL EBEVEYNLİK” KONUSUNDAKİ EĞİTİM GEREKSİNİMLERİNİN BELİRLENMESİ.....	173
ÖĞRETMEN ADAYLARININ FEN BİLİMLERİ SINIF ORTAMINA YÖNELİK ALGILARI	182
REKREASYON FAALİYETLERİNİN DEZAVANTAJLI GRUPLARA ETKİSİ.....	189
KARE KODLA İNSANLIĞA DEĞER KATAN TÜRKLER.....	205
İLKOKULLARDA ÖĞRENCİLERİN DERS BAŞARILARININ ARTTIRILMASINDA ÖĞRETMEN VE VELİ İLETİŞİMİN ÖNEMİ	223
SOSYAL YATIRIMLAR VE ONLARIN VERİMLİLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ ..	235
AZERBAYCAN'DA EĞİTİM GELİŞTİRME KALİTESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ ..	241
MAIN STREAMS OF PROVIDING OCCUPATIONAL HEALTH.....	247
ÖĞRETMEN ADAYLARININ DİSİPLİNLERARASI İLİŞKİ KURMA BECERİLERİNİ DEĞERLENDİRMEDE KAVRAM HARİTALARININ KULLANILMASI	251

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETİM MATERYALLERİNİ DERS PLANLARINDA KULLANMA BECERİLERİNİN İNCELENMESİ	263
ÖĞRETMEN ADAYLARININ DİSİPLİNLER ARASI PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNİN İNCELENMESİ	275
SAĞLIK BİLİŞLERİ ÖLÇEĞİNİN GEÇERLİLİK GÜVENİLİRLİK ÇALIŞMASI	286
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ FARKINDALIK PROGRAMININ GELİŞTİRİLMESİ	296
NİÇİN KİTAP OKUMUYORUZ?	306
BİTİŞİK EĞİK YAZIDAN DİK TEMEL YAZIYA GEÇİŞE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	312
OKUMA GÜÇLÜĞÜ VE NEDENLERİ	323
ALTIN ÇAĞ'I KODLUYORUM (TÜBİTAK 4004 DOĞA VE BİLİM OKULLARI PROJESİ – 118B457) (18-26 HAZİRAN 2018)	330
ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNDE İSTENMEYEN DAVRANIŞLARA SAHİP OLMANIN YORDAYICILARI OLARAK SOSYAL BECERİLER VE İNTERNET BAĞIMLILIĞI ..	340
MİNNETTARLIK VE MUTLULUK ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	351
DİN EĞİTİMİNİN ÖNÜNDEKİ ENGELLER ARAŞTIRMASI BAĞLAMINDA YENİ YÖNTEM VE TEKNİKLER	360
KAYNAKÇA	373
ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNDEKİ İTİBAR KAYBI NEDENLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME	374
21. YÜZYIL BECERİLERİNİN KAZANDIRILMASINDA STEM EĞİTİMİNİN ÖNEMİ	381
ANALYSIS OF THE CORRELATION BETWEEN EDUCATION FACULTY STUDENTS' SOCIAL CONNECTEDNESS, EMOTIONAL MANAGEMENT, LIFE POSITIONS, CONTACT DISTURBANCES, UNCONDITIONAL SELF-ACCEPTANCE AND FORGIVENESS LEVELS	391
MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN MEZUNİYET SONRASINA YÖNELİK HEDEFLERİNİN İNCELENMESİ	399
PROJE DEĞERLENDİRME SÜREÇLERİNDE VİDEO ÇEKİLMESİ UYGULAMASINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİN İNCELENMESİ	407
TÜKETİCİLERİN E-ŞİKÂYETLERİNİN ÇÖZÜLMESİNDEN DUYDUKLARI MEMNUNİYET DÜZEYİNİN İNCELENMESİ: SİKAYETİMVAR.COM ÖRNEĞİ	414
ÖZEL OKULLARIN SUNDUĞU HİZMETLERE İLİŞKİN VELİLERİN SANAL ORTAMDAKİ ŞİKÂYETLERİNİN İNCELENMESİ	427
5. SINIF MATEMATİK PROGRAMININ 21. YÜZYIL BECERİLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ	445
CİNSİ İDENTİFİKASİYANIN GƏNCLƏRİN ŞƏXSİYYƏT KEYFİYYƏTLƏRİNƏ TƏSİRİ	456

ŞAGİRD QRUPLARI VƏ ONLARA RƏHBƏRLİYİN PEDAQOJİ MEXANİZMLƏRİ...461	
EKSTREMAL ŞƏRAİTDƏ EMOSİONAL HALƏTLƏRİN TƏZAHÜRÜ XÜSUSİYYƏTLƏRİ	469
KANADALI VE TÜRK ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ÖZ ANLAYIŞ, MERHAMET VE DUYGUSAL ZEKALARININ KARŞILAŞTIRILMASI	475
AFGAN ÖĞRENCİLERİNİN ÖZNEL İYİ OLUŞLARI İLE AMAÇLAR İÇİN MÜCADELE ETMELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN İNCELENMESİ.....	493
RİYAZİYYAT VƏ POZİTİV DÜŞÜNMEK	499
AFGAN ÖĞRENCİLERİNİN KARİYER UYUMLULUKLARI VE YAŞAM AMAÇLARI ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN İNCELENMESİ	503
2005, 2013 VE 2018 FEN BİLİMLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME VE UYGULAMALARININ KARŞILAŞTIRILMASI	508
İTALYA OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMININ TÜRKİYE OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMIYLA KARŞILAŞTIRILMASI	519
TÜRKÇE’NİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİ SINIF ORTAMLARINDA KOD DEĞİŞİMİNE YÖNELİK GÖZLEMLER.....	536
MESLEK LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN MESLEK DERSLERİNE YÖNELİK METAFORİK ALGILARININ İNCELENMESİ.....	547
ÇERAĞAN ŞENLİKLERİNDEN III. AHMET’İN HAL FETVASI SÜRECİNE KADAR OSMANLI MODERNLEŞMESİNE DÜŞÜNSEL BİR BAKIŞ	572
SURİYELİ İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN CİNSİYETE GÖRE SALDIRGANLIK DAVRANIŞ DÜZEYLERİ	583
TÜRKÇE ÖĞRETİCİLERİNDE ÖRGÜTSEL BAĞLILIĞIN İNCELENMESİ.....	591
ÇALIŞMA HAYATINDA ÜRETKENLİK KARŞITI İŞ DAVRANIŞLARI.....	602
İŞGÜCÜ PİYASASINDA SANAL KAYTARMA	608
MESLEK EĞİTİMİNDE GELENEKSEL MODEL: ÇIRAKLIK EĞİTİMİ	613
KECƏN ƏSRİN 20 –Cİ İLLƏRİNDƏ AZƏRBAYCANDA İBTİDAİ MƏKTƏB DƏRSLİKLƏRİNİN HAZIRLANMASI.....	624
CEYHUN ATUF KANSU’NUN “KIZAMUK AĞIDI” ŞİİRİNİN GELENEKSEL TÜRK AĞITLARIYLA OLAN İLİŞKİSİ.....	633
NANOTEKNOLOJİ DEVRİMİ.....	642
ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN NARSİSİZM DÜZEYLERİ BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ.....	651
DİL BİLGİSİ ÖĞRETİMİNDE METİNLE ÖĞRENME VE YAPILANDIRICI YAKLAŞIM BAĞLAMINDA ETKİNLİK ÖNERİLERİ	660
MEDİKAL EĞİTİMDE SİMULASYONUN ÖNEMİ	682

Bildiri No: 079

İLKOKULLARDA ÖĞRENCİLERİN DERS BAŞARILARININ ARTTIRILMASINDA ÖĞRETMEN VE VELİ İLETİŞİMİN ÖNEMİ

Ceylan HAZAR

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Eğitim Yönetimi Yüksek lisans öğrencisi,
ceylanh66@gmail.com

Özlem DURAK

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Eğitim Yönetimi Yüksek lisans öğrencisi,
ozlemkemr@gmail.com

Büşra YÜCE

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Eğitim Yönetimi Yüksek lisans öğrencisi,
busraayuce@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı ilkokullarda öğrencilerin ders başarılarının artırılması konusunda veli- öğretmen iletişiminin öneminin veli ve öğretmen görüşlerine göre belirlenmesidir. Bu çalışmanın verileri 2018-2019 öğretim yılı 1. döneminde İstanbul ili Gaziosmanpaşa ve Başakşehir ilçelerinde ilkokullarda görev yapan 37 sınıf öğretmeni ve 118 öğrenci velisinden elde edilmiştir. Araştırmada nitel araştırma modellerinden durum saptama deseni kullanılmıştır. Araştırmanın verileri yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak elde edilmiştir. Verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Araştırmanın verilerine göre öğretmen ve velilerin çoğunluğu öğretmen-veli iletişiminin öğrenci başarısını etkilediği düşünmektedirler. Ayrıca öğretmenler ve veliler okul dışında öğretmen-veli görüşmesinin öğrenci başarısını etkilediği görüşündedirler. Bu çalışmada öğretmen ve velilerin birbirlerinden karşılıklı daha çok ilgi ve tekrar bekledikleri görülmektedir. Bunun yanı sıra öğrencilerin ders başarılarının artırılması için öğretmenler ve veliler birbirlerinden kitap okuma alışkanlığının kazandırılması, tekrar, ilgi, takip ve kontrol etme, öğrenciye destek olma ve daha çok iletişim halinde olmalarını istedikleri bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ders Başarısı, İletişim, Görüş

THE IMPORTANCE OF TEACHER AND PARENT COMMUNICATION ON INCREASING STUDENTS' SUCCESS IN PRIMARY SCHOOLS

ABSTRACT

The purpose of this study was to explore teachers' and parents' opinions on increasing students' success in primary schools. In this research, working group consisted of a total of 37 primary school teachers and 118 students' parents in public primary schools located in district of Gaziosmanpaşa and Başakşehir, İstanbul in first semester of 2018-2019 educational year. The research was designed in a frame of qualitative research methods. The data were collected with structured interview technique. The data obtained within the scope of the

research were analyzed with the content analysis. It was found out in the research that; most of teachers and parents think that communication affects student success. Also most of teachers and parents think that after school meeting affect the success of students. In this study, it is seen that the teachers and parents expect more attention from each other. Also, it was found that teachers and parents want from each other to gain the habit of reading, repeat, more interest, follow-up and control, support and being more in communication for students' success.

Key Words: success, communication, opinion

Giriş

Aile, toplumun temel özelliklerini yansıtan en küçük birimdir. Çocuğun fiziksel ve psikolojik gelişiminde ailenin yeri önemlidir. Eğitim, ailede başlar. Çocuğun sağlıklı bir benlik algısı geliştirerek özerkleşmesi, ailenin tutumuna bağlıdır. Çocuk kendine yetmeyi, paylaşmayı, yaşama etkin biçimde katılmayı, barışçıl ve uyumlu davranışlar geliştirmeyi ailede öğrenir. Okul çağına gelmiş çocukların kişilik yapıları önemli ölçüde şekillenmiştir. Ancak çocuk okula başladığında, yeni bir dünyaya girmiş olur. Böylece aile ile okulun zorunlu etkileşimi başlar(Aydın, 2012:26).

Okul, öğrenci yaşamının sadece belli bir kesitinin yaşandığı alandır. Okul zamanının dışında öğrenci ailesi ve sosyal çevresi içinde yaşamını sürdürmektedir. Dolayısıyla eğitim etkinliklerinin yalnızca okulda geçen kısıtlı zaman dilimiyle sınırlandırılmaması gerekir. Öğrencinin üretken, anlamlı ve sürekli bir eğitim etkinliği içerisinde olabilmesi için öğretmen ve velinin birbiriyle düzenli ilişkiler kurması gerekmektedir(Aydın,2012:247). Bu eğitim etkinliklerinin işbirliği içinde yürütülmesinin ders başarısını getirdiği söylenebilir. Okuldaki eğitim etkinlikleri evde anne-babalar tarafından desteklenmediği sürece okul eğitiminde başarıya ulaşmak çok zordur(Çelenk, 2003:30).

Okul-aile ilişkisindeki uyum ve başarı, öğrencinin eğitimine yansır. Dolayısıyla aile ile ilişkiler büyük bir özen içinde yürütülmelidir. Öğretmen, aile ile kurulan ilişkide özel bir öneme sahiptir. Öğretmen- öğrenci ilişkilerinde olduğu gibi öğretmen ve veli ilişkilerinde de içtenlik ve nezaket egemen olmalıdır. Öğretmen veliler ile ilişkilerinde başarısızlığa yer vermemelidir. Çünkü böyle bir durum, öğrencinin eğitimi açısından olumsuz sonuçlara neden olabilir(Aydın, 2012:27). Çocuğun eğitiminde birinci derecede okul, dolayısıyla öğretmen sorumludur. Ancak tek başına bu kadar sorumluluğu taşıyamaz. Bunun için toplumun diğer kesimlerinden yardım ve destek alması gerekir. Bu işte öğretmene en büyük destek ailedir. Bu desteğin sağlanması öğretmenin işini kolaylaştırır. (Izgar,2012:280).

Çelenk(2003), okul başarısı üzerinde aile faktörünün rolünü konu edinen araştırmasında, eğitim açısından destekleyici bir tutum içinde bulunan ailelerden gelen çocukların okul başarılarının daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur.

Öğretmen ile veli arasındaki anlaşmazlıklar çoğu kez çocuğa farklı açılardan bakmalarından kaynaklanır. Tabi ki öğretmenin veya velinin birbirlerine ya da yöneticiye karşı tutumları burada önem kazanır. Olumlu bir iletişim için yönetici ve öğretmenin, veliye karşı ilımlı bir yaklaşım sergilemesi gerekir (Izgar,2012:279).

Öğretmen-veli iletişimi ile ilgili alan yazında birçok araştırma bulunmaktadır. Fakat araştırmaların birçoğu öğretmen-veli iletişiminin nasıl olması gerektiği konusundaki özelliklerden bahsetmiş ve sayısal veri olarak sunulmuştur. Ancak mevcut şartlar içerisinde öğretmen-veli iletişiminin öğrenci ders başarısına etkisine ilişkin araştırma sayısı azdır. Bu çalışmada öğrenci ders başarısının artırılmasına yönelik öğretmen-veli iletişiminin etkisi araştırılmıştır. Ayrıca öğrenci ders başarısının artırılması konusunda veli ve öğretmen görüşlerine dayanılarak var olan durum üzerinden değerlendirme yapılmış, yapılacak olan diğer öğretmen-veli iletişimi araştırma konusuna kaynak olabilmesi önemini arttırmaktadır.

Dolayısıyla, ilkokullarda öğrencilerin ders başarılarının artırılması konusunda veli-öğretmen görüşleri alınarak veli-öğretmen iletişimin öneminin belirlenmesi bu araştırmanın problem cümlesini oluşturmaktadır.

Problem Cümlesi

İlkokullarda öğrencilerin ders başarılarının artırılması konusunda veli-öğretmen iletişimin önemi ilişkin veli-öğretmen görüşleri nelerdir?

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, İlkokullarda öğrencilerin ders başarılarının artırılması konusunda veli-öğretmen iletişiminin öneminin veli-öğretmen görüşlerine göre saptanmasıdır.

Bu amacı gerçekleştirmek için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- a) İlkokullarda öğretmenlerin ve velilerin öğrencilerin ders başarılarının artırılmasında veli-öğretmen iletişiminin önemine ilişkin görüşleri nelerdir?
- b) İlkokullarda öğretmenlerin ve velilerin okul dışında birbirleriyle görüşmelerinin öğrencilerin ders başarılarının artırılmasındaki etkisine ilişkin görüşleri nelerdir?
- c) İlkokullarda öğretmen ve velilerin öğrencilerin ders başarılarının artırılmasına ilişkin beklentileri nelerdir?
- d) İlkokullarda öğretmen ve velilerin öğrencilerin ders başarılarının artırılmasına ilişkin birbirlerinden istedikleri nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Öğretmen veli iletişiminin öğrenci ders başarısına etkisini amaçlayan bu çalışmada nitel araştırma modellerinden durum saptama modeli kullanılmıştır. Durum saptama yöntemi, araştırılan bir konunun derinlemesine incelenmesine fırsat veren, bazı genel teorileri aydınlatma amacı güden, hem nicel hem nitel verilerin kullanılmasına imkân tanıyan, çalışmanın odağında ne, nasıl ve niçin soruları olduğunda tercih edilen bir yöntemdir (Metin, 2014:282).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 öğretim yılı 1. dönem İstanbul ili Gaziosmanpaşa ve Başakşehir ilçelerinde ilkokullarda görev yapan 37 sınıf öğretmeni ve 118 öğrenci velisi oluşturmaktadır.

Tablo 1

Sınıf Öğretmenlerin Demografik Bilgileri

		f	%
CİNSİYET	Kadın	28	75,67
	Erkek	9	24,32
YAŞ	20-30 arası	10	27,02
	31-35 arası	7	18,91
	36-40 arası	5	13,51
	41 yaş ve üzeri	15	40,54
MEZUNİYET	Lisans	37	100
	Lisansüstü	-	0
	Diğer	-	0
KIDEM	1-5 yıl	4	10,81

6-10 yıl	5	13,51
11-20 yıl	12	32,43
21 yıl ve üzeri	13	35,13
Diğer(belirtmemiş)	3	8,1

Tablo 1 incelendiğinde kadın öğretmenlerin sayısının erkek öğretmenlerden daha fazla olduğu(%75,67), kırkbir yaş ve üzeri dağılımın daha çok olduğu(%40,54), bütün öğretmenlerin lisans mezunu olduğu(%100), yirmibir yıl ve üzerini çalışan öğretmen sayısının daha çok olduğu(%35,13) görülmektedir.

Tablo 2
Velilerin Demografik Bilgileri

		f	%
CİNSİYET	Kadın	91	77,11
	Erkek	27	22,88
YAŞ	20-30 arası	11	9,32
	31-35 arası	29	24,57
	36-40 arası	56	47,45
	41 yaş ve üzeri	22	18,64
MEZUNİYET	İlkokul	47	39,83
	Ortaokul	30	25,42
	Lise	30	25,42
	Lisans	8	6,77
	Lisansüstü	1	0,84
	Diğer (önlisans, okuryazar)	2	1,69

Tablo 2 incelendiğinde kadın velilerin sayısının erkek velilerden daha fazla olduğu(%77,11), otuzaltı-kırk yaş arası dağılımın daha çok olduğu(%47,45), velilerin çoğunluğunun ilkökul mezunu olduğu(%39,83) görülmektedir.

Verilerin Toplanması

Bu araştırmanın verileri öğretmenlerden ve velilerden yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Görüşme formu araştırmacılar tarafından ilk önce taslak olarak geliştirilmiştir. Bu taslak form uzman görüşüne sunulmuş (1 öğretim üyesi ve 1 öğretmen) ve son haline getirilmiştir. Görüşme formu 2018-2019 öğretim yılı 1. döneminde İstanbul ili Gaziosmanpaşa ve Başakşehir ilçelerinde araştırmacılar tarafından elden dağıtılmış ve elden toplanmıştır. Araştırmada 130 veli ve 40 öğretmen görüşme formu dağıtılmıştır, 128 veli ve 37 öğretmen formu geri dönmüştür. Veli formlarından 10 tanesi cevapları eksik olduğu için analize alınmamıştır. 118 veli formu ve 37 öğretmen formu analiz için kullanılmıştır.

Verilerin Analizi

Sınıf öğretmenlerinin ve velilerin öğrencilerin ders başarılarının arttırılmasına ilişkin algılarının ve beklentilerinin saptanması için öğretmenlerden ve velilerden görüşme formu ile

görüş alınmış ve içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi, bir iletişim aracının içeriğinin sistematik olarak kaydedildiği ve analiz edildiği araştırmadır (Özge, 2006:68).

Araştırmada; Ö:Öğretmen, V:Veli, K:Kadın, E:Erkek., 1:sayı şeklinde kodlama sistemi kullanılmıştır. Örneğin: VK27: veli kadın 27.kişi, ÖE3: öğretmen erkek 3.kişi gibi.

Güvenirlilik için her iki grup tarafından yapılan kodlamalar üzerinde Güvenirlilik= Görüş Birliği/ Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı x 100 formülü uygulanmıştır (Miles ve Huberman, 1994 Akt: Yıldız ve ark., 2017). İki grup arasında uyum yüzdesi % ..... olarak hesaplanmıştır. Uyum yüzdesinin % 70 veya daha üstü olması yeterli görüldüğünden veri analizi açısından güvenirlilik sağlanmıştır. Araştırmacılar ve uzman öğretim üyesi ve öğretmen tarafından yapılan kodlamalarda uyum gösteren kodlar temalara ulaşmada temele alınmıştır.

Geçerlik ve Güvenirlilik

Nitel araştırmada “geçerlik” bilimsel bulguların doğruluğu, “güvenirlilik” ise bilimsel bulguların tekrarlana bilirliliği ile ilgilidir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bu doğrultuda araştırmacının geçerliliği ve güvenirliliği artırmak için bazı önlemler alınmıştır.

a) Araştırmanın iç geçerliliğini (inandırıcılığını) artırmak için görüşme formu geliştirilirken ilgili alan yazın incelemesi sonucunda konu ile ilgili bir kavramsal çerçeve oluşturulmuştur. Yapılan içerik analizinde temalar, ilgili kavramları kapsayacak kadar geniş ve ilgisiz kavramları dışarıda bırakacak kadar dar kapsamda belirlenmeye çalışılmıştır. Bu temalar ve temaları oluşturan alt temaların kendi aralarındaki ilişkisi ile her bir temanın diğerleriyle ilişkisi kontrol edilerek bütünlük sağlanmıştır. Ayrıca araştırma kapsamına öğretmenlerin ve velilerin görüşlerini samimiyetle ifade etmeleri sağlanmaya çalışılmıştır. Böylece görüşme sürecinde toplanan verilerin gerçek durumu yansıtması sağlanmıştır.

b) Araştırmanın dış geçerliliğini (aktarıla bilirliliğini) artırmak için araştırma süreci ve bu süreçte yapılanlar ayrıntılı bir şekilde açıklanmaya çalışılmıştır. Bu bağlamda, araştırmacının modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı, veri toplama süreci, verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması ayrıntılı bir biçimde tanımlanmıştır.

c) Araştırmanın iç güvenirliliğini (tutarlılığını) artırmak için bulguların tamamı yorum yapılmadan doğrudan verilmiştir. Ayrıca görüşmede elde edilen veriler üzerinde araştırmacı ve nitel araştırma konusunda deneyimli bir öğretim üyesi, iki yüksek lisans öğrencisi ayrı ayrı kodlamalar yapmış ve kodlamalar karşılaştırılarak tutarlık oranı ..... olarak hesaplanmıştır.

d) Araştırmanın dış güvenirliliğini (teyit edilebilirliğini) artırmak için araştırmacı, süreçte yapılanları ayrıntılı bir biçimde tanımlamıştır. Ayrıca elde edilen ham veriler ve kodlamalar başkaları tarafından incelenebilecek şekilde araştırmacı tarafından saklanmaktadır.

Bulgular

Bu bölümde araştırmada elde edilen bilgiler temalarla verilmiştir.

1.TEMA: Öğretmen -Veli İletişimin Öğrenci Başarısına Etkisi

Velilere sorulan "Sizin öğretmenle olan iletişiminiz çocuğunuzun başarısını etkiliyor mu?" ve öğretmenlere sorulan "Öğrenci başarısında veli-öğretmen iletişimi ne kadar etkilidir?" sorularının cevaplarına ilişkin veli ve öğretmen görüşleri Tablo 3 'de verilmiştir.

Tablo 3
Öğretmen- Veli İletişiminin Öğrenci Başarısına Etkisi

		Sınıf Öğretmenleri	Veliler
		f	f
1	Etkiler	35	73
2	Etkilemez	-	42
3	Kısmen, Kararsız, bilinmiyor, değişir	1	3
TOPLAM		36	118

Tablo 3 incelendiğinde öğretmenler ve veliler iletişimin öğrenci başarısını etkilediğini belirtmişlerdir.

Konuya ilişkin öğretmen-veli iletişiminin öğrenci başarısını etkilediğini belirten Veli 1, "Tabi ki etkiliyor. Çünkü öğretmeninden çocuğumun eksikliklerini öğreniyor ve o yönde ilgilenip çözüm üretmeye çalışıyorum." (VK1) ve Öğretmen 24, "Veli ile iletişim önemlidir. Sadece sınıf ortamında söylenip uygulanmakta zorluk çekilen davranışlar ailenin desteği olmadan maalesef düzeltilemiyor. Ders başarısında da ailenin desteği önemlidir." (ÖK24) şeklinde ifade belirtmişlerdir.

Öğretmen-veli iletişimin öğrenci başarısını etkilemediği düşünüen Veli 10, "Hayır, etkilemiyor" (VK10) ve Veli 14, "Etkilemez" (VK14) şeklinde görüşlerini ifade etmişlerdir ancak açıklama yapmamışlardır.

2.TEMA: Okul Dışı Öğretmen -Veli İletişimin Öğrenci Başarısına Etkisi

Velilere sorulan "Öğretmeninizin okul haricinde sizinle görüşmesinin çocuğunuzun başarısına olumlu /olumsuz katkıda bulunuyor mu?" ve öğretmenlere sorulan "Sizin okul dışında veliler ile görüşmeniz öğrenci başarısını etkiler mi?" sorularının cevaplarına ilişkin veli ve öğretmen görüşleri Tablo 4 'de verilmiştir.

Tablo 4
Öğretmen-Velinin Okul Dışı İletişiminin Öğrenci Başarısına Olumlu/Olumsuz Etkisi

		Sınıf Öğretmenleri	Veliler
		f	f
1	Etkiler	21	66
2	Etkilemez	11	32
3	Okul dışında öğretmenle hiç görüşmemiş olup fikri olmayanlar	-	12
4	Bilmiyorum	-	5

5	Kısmen, Kararsız	4	2
TOPLAM		36	117

Tablo 4 incelendiğinde okul dışında veli-öğretmen görüşmesinde veliler (f=21) ve öğretmenler(f=66) görüşmenin öğrenci başarısını etkileyeceği cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin(f=11) önemli bir kısmı okul dışında öğretmen-veli görüşmesinin öğrenci başarısını etkilemediğini cevabını vermişlerdir. Velilerden (f=12) bazıları okul dışında öğretmenle daha önce hiç görüşmedikleri belirtmişlerdir.

Öğretmen 26 okul dışındaki veli öğretmen görüşmesi ile ilgili "Çok etkiler. Özellikle problemlı ailelerde çok faydası oluyor" (ÖK26) diyerek olumlu bulmuş; öğretmen 14 ise "Okul dışında görüşmek başarıyı etkilemez. Bu durum farklı sonuçlara yol açabilir. Doğru bulmuyorum" (ÖK14) diyerek olumsuz bulmuştur.

3.TEMA: Öğretmen- Veli Karşılıklı Beklentileri

Velilere sorulan "Çocuğunuzun daha başarılı olması için öğretmenizden beklentiniz nedir?" ve öğretmenlere sorulan "Öğrencinin başarısı için veliden beklentiniz nedir?" sorularının cevaplarına ilişkin veli ve öğretmen görüşleri Tablo 5 'de verilmiştir.

Tablo 5

Sınıf Öğretmenlerinin Beklentileri/ Velilerin Beklentileri

		Sınıf Öğretmenleri	Veliler
		f	f
1	Beklenti yok	-	34
2	Daha çok ilgi	12	26
3	İletişim, paylaşma, bilgilendirme	-	8
4	Verimli, ilgi çekici ders anlatma	-	7
5	Tekrar yapma	4	5
6	Eşitlik, adalet	-	5
7	Ders ve ödev takibi, kontrolü	-	4
8	Sevgi	-	3
9	Düzenli okul gönderme	3	-
10	Destekleme	3	-
11	Önyargısız yaklaşım, objektif olma	2	-
12	Kitap okuma alışkanlığı kazandırma	2	-
13	Sorumluluklarını bilme	2	-
14	Öğretmenle aynı görüşte olma	2	-
TOPLAM		30	92

Tablo 5'e bakıldığında öğretmenlerin velilerden en çok sırayla ilgi, tekrar yapma, düzenli okula gönderme, destekleme ve önyargısız olmalarını beklendikleri görülmektedir.

Velilerin çoğunluğu (f=34) öğretmenlerden ayrıca bir beklenti içerisinde olmadıklarını belirtirken bunun yanı sıra diğer veliler öğretmenlerden daha çok ilgi, iletişim, paylaşma, bilgilendirme, verimli ve ilgi çekici ders anlatma, eşitlik ve adalet, ders ödev takibi ve kontrolü, sevgi beklendiklerini belirtmişlerdir.

Sınıf öğretmenleri ve velilerin beklentilerine ilişkin görüşler aşağıda verilmiştir.

Veli 13 *"Bizim öğretmenimiz mükemmel zaten o yüzden öğretmenimizden memnunum."* (VK13),

Veli 29 *"Konuların tekrarı, daha çok ders anlatma, daha çok ilgi."* (VK29),

Veli 31 *"Müfredatla yetinmeyip konuları daha ilgi çekici hale getirerek anlatmasını, verdiği ödevlerin takibini yapmasını ve öğrencileri ile yakın iletişim kurmasını isterim."* (VK31),

Öğretmen 1 *"Azami ilgi, düzenli takip, doğru rol model olma, kitap okuma alışkanlığı kazandırmada destek."* (ÖK1),

Öğretmen 12 *"Öğrencinin dersleriyle birebir ilgilenmesi. Eksik olduğu yerde desteklemesi. Öğretmeniyle iletişim içinde olması."* (ÖK12),
şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir.

4.TEMA: Öğretmen -Veli Karşılıklı İstekleri

Velilere sorulan "Çocuğunuzun başarısının artması için öğretmen neler yapmalıdır?" ve öğretmenlere sorulan "Öğrencinin başarısının artması için veli ne yapmalıdır?" sorularının cevaplarına ilişkin veli ve öğretmen görüşleri Tablo 6 'da verilmiştir.

Tablo 6

Öğrencilerin Ders Başarısının Artması için Öğretmenlerin ve Velilerin Birbirlerinden Yapmalarını İstedikleri

		Sınıf Öğretmenleri	Veliler
		f	f
1	Sevgi	-	9
2	Kitap Okuma Alışkanlığı Kazandırması	3	9
3	Tekrar yapma	9	8
4	Test çözme, deneme sınavı yapma	-	8
5	İlgi	5	6
6	Açıklayıcı, iyi, güzel anlatım	-	5
7	Kontrol, takip	6	5
8	Motivasyon, teşvik	-	6
9	Destek	3	3
10	İletişim halinde olma	5	5

11	Eğlenceli bir öğrenme ortamı oluşturma	-	4
12	Çocuğunu sosyal, kültürel, kişisel alanlarda geliştirme	4	-
TOPLAM		35	68

Tablo 6 incelendiğinde öğretmenlerin ve velilerin öğrencilerin ders başarılarının artırılması için birbirlerinden tekrar yaptırması, kitap okuma alışkanlığı kazandırması, ilgi göstermeleri, kontrol ve takip yapmaları, destek olmalarını bekledikleri görülmektedir.

Veli 10, öğretmenin neler yapması gerektiği ile ilgili, *“Dersleri, çocukların anlayacağı düzeyde ve eğlenceli bir şekilde anlatması gerektiğini düşünüyorum. Dersler çocuklar için eğlenceli ve çekici olmalıdır. Bunun için de derslerde farklı materyallerin kullanılması gerektiğini düşünüyorum. Dersler sadece sınıfta işlenmemeli ve doğayla iç içe bir eğitim yapılmalıdır.”* (VK10) şeklinde görüş belirtmiştir.

Öğretmen 4 ise, velilerin neler yapması gerektiği ile ilgili, *“Çocuğu zamanında okula hazırlamalı, okulda veli olarak uyulması gereken kurallara uyması, sınıf ve okul-veli toplantılarına katılmalı, çocuğa hoşgörü ve davranış kuralları, sevgi, saygı kurallarını veli olarak aşılmalı, öğrenciye dengeli beslenme, temel temizlik kurallarını öğretmelidir. Okuma alışkanlığı kazandırmalı evde çocuğa örnek okumalar yaptırmalıdır.”* (ÖE4) şeklinde görüş belirtmiştir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu araştırmada ilkokullarda öğrencilerin ders başarılarının artırılması konusunda veli öğretmen iletişimin önemine ilişkin veli-öğretmen görüşleri alınarak incelenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre sınıf öğretmenlerin(f=35) ve velilerin(f=73) çoğunluğu öğretmen-veli iletişiminin öğrenci başarısını etkilediği konusunda hemfikirdirler. Araştırmaya katılan sınıf öğretmeni ve velilerin görüşlerine bakılarak ailelerin öğretmenle sürekli bir iletişim içerisinde olmaları ve eğitim sürecinin içinde yer almalarının gerekli olduğu söylenebilir. Eğitimin ailede de devam etmesi gerektiği, aile ile okulun bir bütün olması gerektiği ifade edilebilir. Konuya ilişkin araştırmalar da aile katılımının olumlu etkilerini ortaya koymaktadır. Çelenk (2003: 32) veli katılımının yüksek olduğu okullardaki öğrenci özellikleri ile ilgili yaptığı çalışmada;

1)Eğitim açısından ebeveynleri tarafından desteklenen çocukların ders başarıları daha yüksek olduğunu belirtmiştir.

2)Öğretmen-veli arasındaki düzenli iletişimde bulunan, okullardaki ortak programda ortak anlayış içinde olan ailelerin öğrenci okul başarısı üzerindeki etkisinin yüksek olduğu anlaşılmıştır.

3)Yine aile bakımının düzenli olarak yapılması ders başarısı üzerinde etkili olduğu görüşüne varılmıştır.

Yapılan bu araştırmada da öğretmen ve veli görüşlerine dayanarak velilerin öğrenci ders başarısı hakkında iletişimin önemli bir etkiye sahip olduğu söylenebilir. Yapılan diğer araştırmalara bakıldığında aile desteğinde ve ilgisinden yoksun çocukların ders başarıları daha düşüktür (Arnas ve Sadık, 2008). Araştırmalarda aileler sürece dahil edildiğinde disiplin olaylarında azalma (Epstein ve Sheldon, 2002a), devamsızlıkta azalma (Epstein ve Sheldon,

2002b), akademik başarıda ise artış (Jeynes, 2007; Shaw, 2008; Sheldon, 2003) olduğu saptanmıştır (Akt:Erdoğan&Demirkasımoğlu, 2010). Diğer çalışmalara bakıldığında (Gökçe, 2000) veli katılımının öğrencinin hem ders başarısını hem de sosyal başarısını olumlu etkilediği anlaşılmaktadır. Velinin, öğretmen-veli işbirliği hakkındaki görüşleri değiştikçe, öğrencilerin, ailesi ve öğretmenleri ile ilişki düzeyi aynı yönde değişmektedir. Eğitimde başarıya ulaşılacak isteniyorsa öğretmen-veli ilişkisine önem verilmesi gerekmektedir. Velilerin okula gelme amaçları arasında çocuklarının okul durumu ile ilgili genel bilgi almak ve ders başarılarının artırılmasına yönelik neler yapılacağı hakkında bilgi almak vardır. Ailelerin okula gitmelerinin sonucunda, benzer araştırmalarda (Beydoğan, 2006:87) öğretmenlerle görüşüp, öğrenci hakkında bilgi paylaşımında bulunan velilerin çocuklarıyla daha çok alakadar oldukları ve ailelerle iletişime giren öğretmenlerin velilere karşı olumlu davranışta buldukları görüşünü desteklemektedir. Okulla sık etkileşime giren ebeveynlerin ders başarısını arttırdığını düşünmektedirler fakat bu durumu gerçekleştirilmede zorluk yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Araştırmada sınıf öğretmenleri ve veliler okul dışında iletişim kurulması hususunda birbirlerinden farklı düşünmektedirler. Velilerin çoğunluğu okul dışında görüşmenin öğrenci ders başarısını etkilediğini (f= 66) düşünürken, sınıf öğretmenlerin bir kısmı okul dışında öğrenci ve veli ile görüşmenin öğrenci ders başarısını etkilediğini(f=21), öğretmenlerin bir kısmı ise etkilemediğini(f=11) belirtmişlerdir. Veliler öğretmenlerle okul dışında daha çok görüşmek istedikleri söylenebilir. Öğretmenlerin ise okul dışı yaptıkları görüşmelerden verim alamadıklarını, öğrencilerin başarılarında artış olmadığını düşündükleri anlaşılabilir. Ayrıca velilerin bazıları(f=12) okul dışında öğretmen ile bir görüşme yapmadıklarını bu sebeple fikirlerinin olmadığını belirtmişlerdir. Bunun nedeni zaman sıkıntısı veya görüşmelerin sadece toplantılarla sınırlı olabileceği algısı olabilir. Aslanargun ve Özakça (2015) tarafından yapılan çalışmalarda velilerin toplantıları dışında da ara ara okula gidip çocuğunun gelişimi ve derslerdeki durumu hakkında bilgi almaları önemli kabul edilmektedir.

Yapılan araştırmada velilerin bazıları okul dışında öğretmenle görüşme yapmadıklarını ve bu konuda da fikirlerinin olmadığını belirtmişlerdir. Tümkaya (2017) tarafından yapılan bir araştırmada Karar Verme sürecine katılma ve Toplumla İşbirliği Yapma gibi etkinliklerin veliler tarafından uygulamaya geçirilememektedir. Bunun nedeni olarak, velilerin eğitime katılımı veli toplantılarına katılmak gibi daha geleneksel etkinliklerle yeterli görmesi ve velilerin karar verme sürecine katılmak istemesine rağmen okulların bunu desteklememesi gösterilebilir. Araştırmada okul dışında öğretmen ve veli görüşmesi yapılamamasının sebebi öğretmenin zamanının olmaması, öğretmenin okul dışı görüşmeleri olumlu bulmaması, veliye verdiği tavsiyelerin uygulanmaması olabilir. Öğretmenler, veliler ile okul dışında görüşme konusunda daha istekli olmalıdırlar. Veliler ise eğitim öğretim faaliyetleri konusunda daha ilgili olmalıdırlar. Veliler öğretmenle daha çok dialog içerisinde olup öğretmenlerin verdiği tavsiyeleri uygulamalıdırlar.

Araştırmada öğretmenlerin ve velilerin görüşleri alınan başka bir konu ise öğrencilerin ders başarılarının artırılması için sınıf öğretmenlerin ve velilerin birbirlerinden beklentileridir. Velilerin büyük bir çoğunluğu(f=34) öğretmenden ayrıca bir beklenti içerisinde olmadıklarını ifade etmişlerdir. Bunun yanı sıra veliler öğretmenlerden çocuklarıyla daha çok ilgilenmelerini(f=26), kendileriyle daha çok iletişim kurup, paylaşımında bulunup bilgilendirme yapmalarını(f=8), verimli ve ilgi çekici ders anlatmalarını(f=7), tekrar yapmalarını(f=5), eşit ve adaletli davranmalarını(f=5), ders, ödev takibi ve kontrolü yapmalarını(f=4), çocuklarına sevgi göstermelerini(f=3) beklemektedirler. Araştırma sonuçlarına göre sınıf öğretmenleri velilerden çocuklarıyla daha çok ilgilenmelerini(f=12), evde tekrar yapmalarını(f=4), çocuklarını düzenli okula göndermelerini(f=3), kendilerini desteklemelerini(f=3), velilerden kendilerine karşı önyargısız ve objektif olmalarını(f=2) beklemektedirler. Yapılan bir araştırmaya göre

öğretmenler velilerden, çocuğu okula zamanında gönderme, veli toplantılarına katılma, ev ödevlerine yardım etme, öğretmenlerin tavsiyelerine uymalarını beklerken; veliler, öğrencilerinin başarıları hakkında daha çok bilgilendirilmek, okulda ve sınıfta güler yüzle karşılanmak ve yıl boyunca çocukların okulda başarılı olabilmesi için onlara nasıl yardımcı olabilecekleri konusunda bilgilendirilmelerini beklemektedirler (Davis, 1991, Akt: Şahan, 2011: 32). Bu iki araştırma birbirleriyle paralellik göstermekte olup hızlı değişime ve yenileşmeye çok açık bir çağda yaşamamıza rağmen 1991'den bu yana veli-öğretmen beklentilerinin çok değişmediği, günümüzdeki öğretmen-veli beklentilere benzer olduğu görülmektedir.

Araştırmada son olarak sınıf öğretmenleri ve velilere öğrencilerin başarılarının artırılması için karşı taraftan ne yapmasını istedikleri sorulmuştur. Alınan görüşlere göre öğrencilerin ders başarılarının artırılması için hem veliler hem de öğretmenler birbirlerinden kitap okuma alışkanlığı kazandırma, tekrar yapma, ilgi, takip ve kontrol etme, öğrenciye destek olma ve daha çok iletişim halinde olmalarını istemektedirler. Kitap okuma, tekrar yapma öğrencilerin hem okulda hem de evde yapması gereken eğitim etkinlikleridir. İlgi, takip ve kontrol, destek olma hem öğretmenlerin hem de velilerin sorumluluğudur. Öğretmenler okulda veliler ise evde öğrencilerin ders başarılarının artırılması için eğitim etkinliklerini birbirlerini destekleyecek şekilde sürdürmeli ve sorumluluklarını yerine getirmelidirler. Çayak'ın (2013) yaptığı öğretmen-veli iletişimi ile ilgili araştırmaya göre veliler sadece sorun olduğunda değil sürecin her aşamasında öğretmen ile iletişim halinde olmalı ve veliyi bilgilendirmelidir. Velileri eğitim-öğretim sürecinin içerisine katmak, velilerin ve öğretmenlerin işbirliği içerisinde aynı hedefler doğrultusunda çalışması öğrencilerin ders başarılarını artırabilir.

Sonuç olarak araştırmada alınan veli-öğretmen görüşlerine göre veli-öğretmen iletişimi daha aktif olmalı ve taraflar daha özverili olup işbirliği içerisinde hareket etmelidirler. Gerektiğinde okul dışında da iletişim kurulmalıdır. İlkokul öğrencilerinin gözünde öğretmenleri çok değerli olduğu için öğretmen öğrenciyle ve veliyle okul dışında görüştüğünde o öğrencinin kendini özel ve eşsiz hissettiği söylenebilir.

Kaynakça

Aktaş Arnas, Y. ve Sadık, F. (2008). Okul Öncesi Eğitimde Sınıf Yönetimi, Kök Yayıncılık, 1. Baskı, Ankara.

Aslanargun, E. ve Özakça B. (2015). Akademik başarıları yüksek olan öğrencilerin başarı düzeylerine ailelerinin katkıda bulunma biçimleri (Level of parental contribution for high achieving students' academic success). *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(3), 9-21.

Aydın, A. (2012). Sınıf Yönetimi. Ankara: Pegem Akademi.

Beydoğan, Ö. (2006). Ailelerin eğitim sürecine katılımına yönelik modeller ve yaklaşımlar. *Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(1), 75-90.

Çayak, S. (2013). "Öğretmen-Veli İşbirliği İle İlkokul Öğrencilerinin Sınıf İçindeki İstenmeyen Davranışları Arasındaki İlişki", Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Edirne.

Çelenk, S. (2003). Okul başarısının ön koşulu: Okul aile dayanışması. *İlköğretim-Online*, 2(2), 28-34, E-Dergi, <http://ilkogretim-online.org.tr>.

Erdoğan, Ç., & Demirkasimoğlu, N. (2010). Ailelerin eğitim sürecine katılımına ilişkin öğretmen ve yönetici görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 16(3), 399-431.

Gökçe, E. (2000). “İlköğretimde Okul Aile İşbirliğinin Geliştirilmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim Bölümü, Ankara.

Kurbay, E. (2008). "Öğretmen - Veli İşbirliğinin Öğrenci Başarısına Etkisinin Büyükçekmece İlköğretim Okulları Örneğinde İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Izgar, H. (2012). Sınıf Yönetimi. Editör Prof. Dr. Musa Gürsel, Okul Yönetiminde İnsan İlişkilerinin Sınıf Yönetimine Etkisi (s:279-280), Konya: Sıradışı Akademi.

Metin, M. (2014). Nicel Veri Toplama Araçları. Editör Doç. Dr. Mustafa Metin (edit), Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri (s:161-214), Ankara: Pegem Akademi.

Özge, S. (2006). Toplumsal Araştırma Yöntemleri Nitel ve Nicel Yaklaşımlar. (s:68), Ankara: Yayınodası.

Şahan, M. (2011). “İlköğretim Okullarında Öğrencisi Olan Velilerin Yönetici ve Öğretmenlerden Beklentileri”, Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.

Tümkaya, S. (2017). Velilerin okulda eğitime katılım türlerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 26 (2), 83-98.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin.

Yıldız, K., Gözüdok, Ü., Aslan, S., Uğurlu, O., Nalbant, F., Çınar, A.E. (2017). Öğrencilerin Girişimcilik Yaratıcılık ve Yenilik Algıları. Sayı: 63, (s: 53-76).